7/2725

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.13.0.APK.0.10.01.21./EA/ 796-22635 14 HAZİRAN 2004
KONU : Sinop Milletvekili
Sayın Engin ALTAY 'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 31.05.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5829 sayılı yazısı.

Sinop Milletvekili Sayın Engin ALTAY 'ın 7/2725-5826 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/2725

SİNOP MİLLETVEKİLİ SAYIN ENGİN ALTAY 'IN
7/2725-5826 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

İnternet ortamında bazı sitelerden yüklenen ve dialer olarak adlandırılan dosyalar, bilgisayarın modem aracılığı ile uluslararası hatlara bağlanmasını sağlamakta ve kullanıcıların yüksek telefon faturalarıyla karşılaşmasına neden olmaktadır. Profesyonel bir bilgisayar ve İnternet kullanıcısının dahi farkına varmakta güçlük çekeceği yöntemleri uygulayarak uluslararası bağlantı gerçekleştiren bu programlar, kullanıcıların iradesine danışmak bir yana bilgisayarın açık olmasını fırsat bilip modemin sesini kısarak ve bağlantı simgelerini gizleyerek bağlantı kurma yeteneğine sahip bulunmaktadırlar. Kullanıcıların iradeleri dışında ve hiçbir servis ücret bilgilendirmesi kontrolüne tabi tutulmayan bu programlar "**para tuzağı**" olarak kullanılmaktadırlar. Bu para tuzağı yurttaşlarımızı maddi açıdan zor durumda bırakmakta ve aile içi huzursuzluklar yaşamasına bile neden olmaktadır.

Bir bilişim devi ve devlet kurumu olan Türk Telekom'un, sosyal bir sorumluluk üstlenerek, dünyanın en büyük kütüphanesini, yani interneti, yurttaşlarımıza sevdirmesi, kullanımını yaygınlaştırması için çalışması, kullanıcılarını karşılaşılabilecek tehlikelere karşı koruması gerekirken web sitesinin bir köşesinde yayınladığı duyuru ile üzerine düşen görevi yerine getirildiğini belirtmesi ve kullanıcılara telefonların uluslararası görüşmelere kapatmasını önermesi anlaşılır gibi değildir.

Para kazanan bir kurum olarak Türk Telekom, servis ücreti konusunda müşterilerinin bilgilendirilmesinde ve bunun kontrolünün yapılmasında sorumlu bir taraftır. Gelişmiş ülkelerdeki uygulaması ve etik olanı da budur.

Ayrıca ülkemizde özel servis numarası hizmetinin olmayışı büyük bir handikaptır. Bu nedenle milli sermayemiz diğer ülkeler ile paylaşılmak durumundadır.

SORU 1-Dialer programlarının neden olduğu uluslararası bağlantılardan kullanıcıların faturalarına yansıyan bedelin, ülke kademe gruplarına göre yüzde kaçı Türk Telekom'a kalmaktadır?

CEVAP 1-Audioteks servisi, Türk Telekom'un uluslararası telefon tarifesinin 4. kademe ülkelerinden verilmektedir. Bu ülkeler; Şili, Solomon Adaları, Merkezi Afrika Cumhuriyeti, Kuzey Kore, Norfolk Adaları, Siera Leona, Papua Yeni Gine, Maldiv Adaları, Tuvalu, Kuk Adaları, Diego Garsiya, Seyşeller, Sao Tome ve Valis Futuna'dır. Audioteks Servisinin Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün uluslararası telefon tarifesindeki tutarı 3.085.714 TL=2,14 ABD Doları olup, vergiler ve karşı idare/şirkete ödenen miktarlar düşüldükten sonra Türk Telekom'a kalan miktar 0,99 ABD Doları'dır.

./..

SORU 2-Dialer programlarının neden olduğu uluslararası bağlantılardan 6 aylık dönem içerisinde Türk Telekom kullanıcıların faturasına yansıyan toplam miktar nedir? Bu miktarın ne kadarı yurt dışı firma ve kuruluşlarla paylaşılmıştır?

CEVAP 2-Uluslararası trafiğin yollandırılması, hesaplaşma ücretinin uygulanması ve ödemelerin yapılması konularında Telekom İdare/Şirketleri ile ikili anlaşmalar yapılmaktadır. Audioteks trafiği de dahil dakika temelinde anlaşılan bu ücretler tarifelerin belirlenmesinde dikkate alınmaktadır.

ITU (International Telecomünication Union) Uluslararası Telekomünikasyon Birliği tavsiyeleri uyarınca, uluslararası telefon trafiği için düzenlenen İdare/Şirketler arasısı faturalar, uluslararası trafik için (Audioteks trafiği dahil) tahakkuk ettirilen tutarlar, müşterilerden tahsil edilip edilmediği göz önüne alınmaksızın ödenmek zorundadır. Bu nedenle, Türk Telekomca Audioteks servisi veren ülkelere 2003 yılı için 12.573.650 ABD Doları ödenmiştir. 2004 yılı için ise İdare/Şirketler arası hesaplaşma mutabakatları üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Ancak, santrallerden elde edilen görüşme bilgilerini içeren detay kayıtlarındaki milletlerarası görüşmelerin, gerçekten abonenin kendi isteği ile yapmış olduğu bir görüşme mi yoksa Dialer programından mı kaynaklandığı konusunda ayırt edici bir özellik bulunmadığından, 6 aylık dönem içerisinde Türk Telekom müşterilerinin faturasına yansıyan hesap ayrımının yapılması mümkün bulunmamaktadır.

SORU 3-Bu bağlantıları WEB Sitenizde para tuzağı olarak belirtirken, Telekom'un bu uygulamadan para kazanması bir çelişki değil midir?

CEVAP 3-Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğü'nce başlatılan "İnternet ve Bilgi Sistemleri Güvenlik İhalesi" çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda Dial-Up kullanıcılarının mevcut bağlantılarını keserek yurt dışı ve 900'lü hatları istek dışı otomatik olarak arayan programların engellenmesi amacıyla bir anti-dialer programı alınacaktır.

Türk Telekom'un web sitesi ve CD'ler üzerinden dağıtımı yapılacak olan bu anti-dialer programla, müşterilerin internet kullanımlarında farkında olmadan mevcut bağlantılarının kesilerek başka bağlantıların oluşturulması önlenmiş olacaktır.

SORU 4-Basında da yer aldığı üzere, Türk Telekom 3. ve 4. kademede olan bir çok ülkeye erişimi durdurmuş mudur? Durdurduysa nedeni nedir?

CEVAP 4-Türk Telekomünikasyon A.Ş. Yönetim Kurulu'nun 27.09.2000 tarihli kararı ile, yurtdışı Audioteks numaralarının operatör aracılığı ile aranması uygulamasına son verilerek, otomatik olarak sağlanması kararlaştırılmıştır. Ancak, yurtdışında kurulu Audioteks hatlarına doğru yapılan aramaların otomatik görüşmeye açılmasını müteakip, ülkemizden yoğun bir şekilde aranan bu servisler nedeniyle çıkan telefon trafiğinde artış meydana gelmiş ve müşteri şikayetleri artmıştır.

Ayrıca son zamanlarda bazı web sitelerinde kullanılan bilgisayar programı sayesinde, kullanıcıların bilgisi olmadan internet üzerinden de bazı ülkelerin Audioteks numaralarına bağlantı yapıldığının belirlenmesi üzerine, Türk Telekom zararının ve abone şikayetlerinin önlenmesi için Audioteks hizmeti veren ülke kodları 15.04.2004 tarihinden itibaren Telekom santrallerinde kapatılmıştır. Bunun yerine, aramanın Sesli Yanıt Sistemi üzerinden sağlanması konusundaki çalışmalar devam etmektedir. Bilinen Audioteks kodlarının yanı sıra, Türk Telekom'un bilgisi dışında yeni kodlardan da Audioteks hizmeti verilmeye başlandığının tespit edilmesi durumunda, söz konusu kodlar otomatik aramaya kapatılarak, ücret anlaşmalarının yapılmasını takiben Sesli Yanıt Sistemi'ne yönlendirilecektir.

SORU 5-Ülkemizde de "özel servis numarası" hizmetinin verilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 5-Sorudaki "Özel Servis Numarası" hizmeti ile ne amaçlandığı anlaşılamamış olup, ilave açıklama yapılması halinde gerekli cevap verilebilecektir.